

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY I MIASTA CZERWIONKA-LESZCZYNY NA 2006 ROK

Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, których realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Program ten stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i jest realizowany przez :

1. Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z zastrzeżeniem punktu 2.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie prowadzenia Świetlicy Środowiskowej dla dzieci i młodzieży.

Działania w zakresie zadań określonych w programie inicjuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z Pełnomocnikiem.

Źródłem środków finansowych na realizację zadań Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I INNYCH ZAGROZEŃ SPOŁECZNYCH DLA GMINY I MIASTA CZERWIONKA-LESZCZYNY.

Skalę problemów określono w Raporcie z Badań Monitoringowych przeprowadzonych na zlecenie Urzędu Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny w 2004 roku przez firmę EKSTER.

Na tej podstawie można oszacować, że około 5.200 osób (w tym ok. 1.800 dzieci) boryka się z problemem alkoholowym, a około 2.400 osób to ofiary przemocy w rodzinach. W 2004 roku 199 rodzin korzystało z pomocy OPS z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny.

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych na reprezentatywnej grupie losowej pełnoletnich mieszkańców gminy oraz uczniów w szkołach podstawowych (klasy VI), w gimnazjach (klasy III) i w szkole średniej (klasy II), hierarchia problemów społecznych sklasyfikowana została w następującej kolejności:

- 1) dorośli mieszkańcy gminy na pierwszym miejscu spostrzegają bezrobocie (95%), następnie wzrost przestępczości i alkoholizm (po 50%) oraz narkomanię (26%)
- 2) młodzież na pierwszym miejscu jako zagrożenie plasuje bezrobocie (72%) na drugim narkomanię (60%) na trzecim alkoholizm (56%), później wzrost przestępczości (43%)

Na dzień 31 grudnia 2004 r. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu wynosiła w gminie 114, co stanowi 1 punkt na 363 mieszkańców. Ustalony uchwałą Rady Miejskiej limit punktów sprzedaży alkoholu wynosi 140.

Liczba wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (w tym i piwa) wynosiła 179, co stanowi 1 punkt na 231 mieszkańców.

W 2005 roku gmina brała udział w edukacyjnej kampanii społecznej „Alkohol - nieletnim dostęp wzbroniony”. W ramach tej akcji w 19 punktach sprzedaży alkoholu przeprowadzono 36 eksperymentów badawczych, wynikiem czego było nadanie 10 Certyfikatów Rzetelnego Sprzedawcy przyznanych w przypadku przestrzegania prawa w zakresie zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim oraz 9 Żółtych Kartek Ostrzegawczych dla łamiących to prawo.

W działających na terenie gminy w roku 2004, punktach konsultacyjnych oraz grupach wsparcia udzielono 1.222 konsultacje i 549 porad dla osób z problemem alkoholowym oraz 29 rozmów interwencyjno-motywuujących w związku z nadużywaniem alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęła 79 nowych wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia wobec osób nadużywających alkoholu. Rozpatrując 105 spraw, w 37 przypadkach wystąpiono do sądu z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Od stycznia 2005 roku rozpoczęła działalność Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego-Świetlica Środowiskowa, obejmując opieką codzienną około 60 dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Na terenie gminy działają dwie grupy samopomocowe - AA „KROKUS” dla osób uzależnionych od alkoholu oraz grupa AI-Anon „GODNOŚĆ dla współuzależnionych.

Wśród mieszkańców istnieje duże zrozumienie dla specyfiki problemów alkoholowych, więcej niż co trzeci z badanych uważa, że działania władz lokalnych mają istotny wpływ na pozytywne zmiany w obyczajach i zachowaniach alkoholowych na przestrzeni ostatnich lat.

CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszanie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz tworzenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.
2. Konstruowanie i utrwalanie modelu trzeźwego stylu życia u osób nadużywających alkoholu oraz promocja postaw abstynenckich.
3. Profilaktyka i edukacja w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin z problemem alkoholowym przez objęcie ich formami pomocy psychospołecznej i prawnej oraz zajęciami grup wsparcia.
5. Eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6. Kontynuacja działań w ramach projektu **”Ogólnopolska Sieć Gmin Wiodących”**, do którego od 2001 r. została zakwalifikowana nasza gmina.

ZADANIA PROGRAMU.

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
 1. Współpraca z placówkami leczenia uzależnień oraz biegłymi sądowymi w zakresie leczenia i terapii osób nadużywających alkoholu oraz badań i opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
 2. Podejmowanie działań w zakresie utworzenia na terenie gminy Poradni dla osób z problemami alkoholowymi w ramach Zakładu Opieki Zdrowotnej.
 3. Prowadzenie oraz finansowanie działalności punktu konsultacyjnego jako miejsca pierwszego pomocnego kontaktu dla osób z problemami alkoholowymi.
 4. Udzielanie informacji o możliwościach pomocy i leczenia odwykowego oraz porad psychospołecznych i prawnych dla osób w sprawach związanych z uzależnieniami i przemocą w rodzinie.
 5. Współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach tworzonych zespołów interdyscyplinarnych.
 6. Diagnozowanie osób i zgłaszanych problemów wynikających z nadużywania alkoholu poprzez konsultacje indywidualne, a następnie udział osób z problemem alkoholowym w zajęciach pomocowych dla grup wsparcia.
 7. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działalności zmierzającej do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione, poprzez motywację lub zastosowanie zobowiązania sądowego.
 8. Tworzenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez finansowanie zakupu sprzętu do ich realizacji.

9. Dofinansowanie programów profilaktyczno-wychowawczych oraz pobytu dzieci i młodzieży na biwakach, koloniach i obozach.
 10. Prowadzenie Świetlicy Środowiskowej dla dzieci i młodzieży w dzielnicy Leszczyny oraz adaptacja nowych pomieszczeń pod jej działalność.
 11. Podjęcie działań w celu uruchomienia Świetlicy Środowiskowej dla dzieci i młodzieży w dzielnicy Czerwionka.
- II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
1. Zakup i rozpowszechnianie literatury tematycznej oraz programów profilaktycznych traktujących o problemach uzależnień.
 2. Realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych oraz autorskich programów szkolnych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem elementów programu – typu „Noe” „Drugi elementarz”, „Nasze spotkania”, „Spójrz inaczej”.
 3. Prezentacje spektakli teatralnych dotyczących problemów uzależnień (narkotyki, alkohol, nikotyna) oraz form przemocy i agresji.
 4. Propagowanie oraz wspieranie trzeźwych obyczajów w ramach organizowanych lokalnie imprez rozrywkowo- sportowych promujących modę na trzeźwy styl zabawy oraz spędzania czasu wolnego.
 5. Organizacja różnych form gminnych konkursów w zakresie wiedzy tematycznej, profilaktyki problemowej, promocji zdrowia i życia bez nałogów.
 6. Prowadzenie społecznej edukacji związanej z profilaktyką problemów alkoholowych i narkomanii poprzez prelekcje, pogadanki i wykłady oraz artykuły w prasie lokalnej.
 7. Udział w akcji „Zachowaj Trzeźwy Umysł” , „Alkohol - nieletnim dostęp wzbroniony” i innych regionalnych i ogólnopolskich akcjach dotyczących problematyki uzależnień.
 8. Szkolenia dla grup zawodowych oraz dla osób, które zajmują się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz wynikającymi z nich patologiami.
 9. Podejmowanie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową poprzez środowiska pracujące z dziećmi i młodzieżą w ramach realizacji programów szkolnych i środowiskowych.
- III. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i wynikających z nich uzależnień.
1. Tworzenie warunków sprzyjających działalności pożytku publicznego przez dofinansowanie realizacji profilaktycznych programów środowiskowych w oparciu o zadania ujęte w programie gminnym.
 2. Popieranie inicjatyw krzewienia trzeźwości, abstynencji i oddziaływań na osoby nadużywające alkoholu oraz wspierania członków ich rodzin.
 3. Podejmowanie współpracy i koordynacja działań w ramach interdyscyplinarnej pomocy osobom w zakresie zadań własnych gminy i powiatu.
 4. Wspieranie zatrudnienia socjalnego w ramach współpracy z Centrami Integracji Społecznej, jako uzupełnienie działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu realizowanych na szczeblu lokalnym, przez ich dofinansowanie w przypadku uczestnictwa w zajęciach centrów, osób z terenu gminy.
- IV. Inicjowanie działań zmierzających do kształtowania polityki lokalnej dotyczącej obrotu napojami alkoholowym oraz ograniczania dostępności do alkoholu.
1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy dotyczących reklamy promocji, informowania o sponsorowaniu i zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
 2. Ustalanie przez Radę Miejską w formie uchwał, przepisów gminnych o charakterze wykonawczym w zakresie liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
 3. Prowadzenie działań kontrolno-intrwencyjnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4. Organizacja szkoleń dla handlowców w zakresie obrotu napojami alkoholowymi w przypadku zmian w przepisach ustawy i przepisach gminnych.
- V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach komisji .
1. Ustala się wynagrodzenie miesięczne brutto w następujących wysokościach :
 - przewodniczącemu, zastępcy i sekretarzowi - 350,- złotych
 - pozostałym członkom - 250,- złotych
 2. Wynagrodzenie miesięczne nie przysługuje za miesiąc, w którym członek komisji nie uczestniczył w pracach komisji.

Gminny program jest podstawą do składania ofert na realizację zadań w nim ujętych oraz wniosków o przyznanie dotacji z budżetu gminy na dofinansowanie zgłoszonych projektów.